

STÅENDE GULVARBEJDE

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	3
VÆRKTØJET	3
HELBREDET	4
VÆRKTØJET	4
GENERELT	4
ARBEJDSOPGAVERNE.....	6
LIMNING	6
SAMMENSKÆRING	6
SVEJSNING.....	7
AFSKÆRING AF SVEJSETRÅD.....	8
TAPE VED AFDÆKNING	9
OPGAVERNE.....	9
SPARTLING	10
SLIBNING/SKRABNING	10
KLÆBNING OG SAMMENSKÆRING.....	10
SVEJSNING.....	10
AFSKÆRING AF SVEJSETRÅD.....	10
INDSTILLING OG BRUG AF STÅENDE VÆRKTØJ	10
SPARTLING	10
LIMNING	11
TELESKOPSKAFT – KNÆKLED (JUSTERBART) – SPARTELBSLAG	11
SAMMENSKÆRING	11
SVEJSNING.....	11
AFSKÆRING AF SVEJSETRÅD.....	12
TAPEMASKINE	12
STÅENDE / GÅENDE GULVARBEJDE, MULIGE ARBEJDSOPGAVER.....	13
ERGONOMISK CHECK-LISTE.....	14

Stående gulvarbejde

Indledning

Stående gulvlæggerarbejde er et forholdsvis nyt fænomen. Og dog - vi har i længere tid stået op og spartlet, og der er da også nogen, som har brugt en slibesten på et skaft, når de skulle slibe betongulve eller spartelmasse. Men ellers ikke.

Første gang man hørte om en spartelmasse, hvor det var muligt at stå op og spartle var i 1970-71. Alle rystede på hovedet, for "man kunne altså ikke have samme føling med det, som hvis man lå på knæene". Siden har metoden vist sig anvendelig, og mange nyudviklede spartelmasser er beregnet netop til stående brug.

Sådan vil det også være med de nye arbejdsopgaver, som det påstås muligt at udføre stående. Til at begynde med vil der være en del modstand, men de der er tålmodige vil, efter nogen tid måske se mulighederne i de nye metoder. Det er værd at huske på, at da man i 1974 forbød anvendelsen af klæbere med et indhold af opløsningsmidler på over 5% troede de fleste, at det nu ville blive umuligt at lave gulvarbejde, i hvert fald blev det så besværligt, at det ville blive alt for dyrt. Den påstand har vist sig ikke at være rigtig. Det vil nok også vise sig, at de nye metoder efterhånden vil vise sig at være fuldt på højde med de hidtil anvendte.

Vi skal huske på, at de metoder vi anvender i gulvbranchen, er udviklet og forbedret igennem mange år. Når der så kommer nye metoder, og vi skal til at gøre tingene anderledes, så er det ikke nok at prøve disse metoder i 2 minutter, og så afvise dem fordi det er for besværligt. Det nytter heller ikke, hvis vi i forvejen har besluttet os til at metoden ikke kan bruges. Så vil vi blot søge at blive bekræftet i vores beslutning, og det vil hindre os i at se mulighederne i det nye.

Ingen tror vel, at alt gulvarbejde kan udføres stående. Traditionelt har det været sådan, at 95 % af vores arbejde foregår på knæ. Kunne vi nedsætte denne procentdel til 50, 40 eller 30 %, ja så er meget nået i forhold at begrænse belastningerne på vore knæ.

Værktøjet

Til stående gulvarbejde findes der allerede på nuværende tidspunkt en del værktøj. Noget af det er fremstillet på baggrund af en god idé, som en gulvlægger på et eller andet tidspunkt har fået, men der er også værktøjsfabrikanter, som har udviklet hele serier, som nogenlunde dækker hvad der på nuværende tidspunkt menes at være brugbart. Vi må nok se i øjnene, at der i de kommende år vil blive fremstillet en del nye værktøjer, og der vil nok også blive udviklet andre metoder, også til arbejdsopgaver som vi i dag ikke kan forestille og at udføre stående.

Stående gulvarbejde

Helbredet

Det er vigtigt for gulvlæggerne at få fjernet nogle af belastningerne fra knæene, og her er det stående værktøj en oplagt mulighed. Man skal dog være opmærksom på, at hvis man bruger dette værktøj forkert, så risikerer man at flytte problemet. Det er derfor vigtigt, at man altid sørger for at indstille værktøjet rigtigt, at man under brugen sørger for at holde værktøjet helt ind til kroppen. Det er ligeledes vigtigt, at man altid sørger for at stå helt oprejst når man bruger værktøjet. Det er derfor en god idé at gennemgå den ergonomiske check-liste bagest i dette kompendium inden du går i gang med at bruge værktøjet.

Værktøjet

Generelt

Det mest anvendte system er baseret på et teleskopskaft, hvorpå der er påmonteret et overgangsstykke, som gør det muligt at påmontere de forskellige værktøjer blot ved at spænde en fløjmmøtrik.

Der er desuden udviklet et klikbeslag, som anvendes ved nogle af værktøjerne for at give den rigtige vinkel ved brug.

Stående gulvarbejde

Sammen med teleskopskftet får man en konus, som er et overgangsstykke til malerullebøjle.

Der findes også et håndgreb, som dels kan anvendes i stedet for teleskopskftet, dels kan monteres på teleskopskftet for at give et anderledes og, for nogen, et bedre greb.

Stående gulvarbejde

Arbejdsopgaverne

Limning

Igen skal der bruges teleskopskaft, klikbeslag og spartelbeslag, samt naturligvis en limspartel. Der skal så bores 2 huller i limspartlen, så den kan skrues fast på beslaget.

Stående limning

Sammenskæring

Det er muligt at udføre sammenskæring af samlinger i linoleum stående ved hjælp af teleskopskaft og påmonteret ridevogn.

Det er vigtigt at inden man begynder at

Stående gulvarbejde

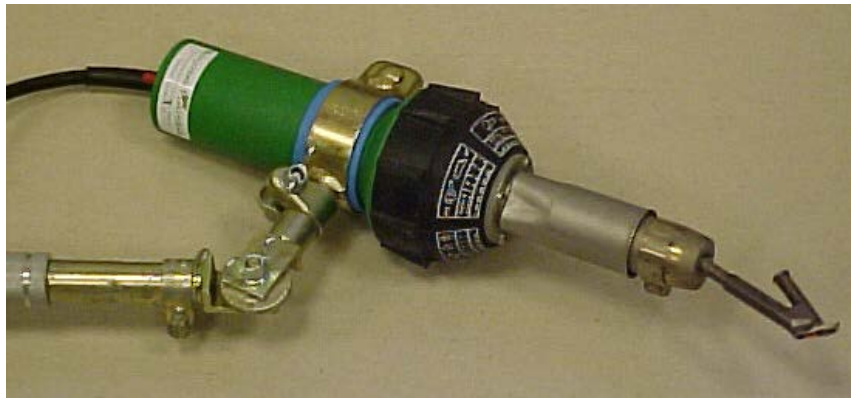
Bemærk at det forudsættes at samlingen er for-ridset. Producenten anbefaler at der bruges en bestemt klinge, nemlig Stanley 1996, da den passer til de stifter der er på opskæreren. Hvis der anvendes andre klinger må man sikre sig at det kun er selve krogen på klingens der er fri af værktøjet, da det ellers bliver en del vanskeligere at arbejde med opskæreren.

Svejsning

Der skal bruges teleskopskaft og en svejseholder hvis man vil svejse med en Ghibli-svejser (den sorte), og yderligere et klikbeslag hvis man vil svejse med en Triac-svejser (den grønne).

Stående gulvarbejde

Der kan desuden bruges trådrulleholder med håndtag hvis man bruger svejsetråd direkte fra rullen.

Stående svejsning

Afskæring af svejsetråd

Der skal bruges teleskopskaft og trådafskærer. Er også velegnet til at bruge sammen med en slæde til første afskæring.

Stående gulvarbejde

Trådafskæreren er forsynet med et almindeligt lige knivsblad (ikke for skarpt), og det betyder at den også er velegnet til at bruge som skraber, for eksempel hvis der skal fjerne gummiunderlag eller lignende.

Tape ved afdækning

Der skal anvendes teleskopskaft og tapedispenser. Dispenseren er forsynet med en fodbetjent kniv der gør det nemt af skære tapen over når man når væggen.

Opgaverne

Så mange af arbejdsopgaverne som overhovedet muligt skal udføres stående:

- spartling
- slibning/skrabning
- klæbning
- nedgnidning
- fugning
- svejsning
- afskæring af tråd

Opgaverne skal udføres på de anviste arealer, men de behøver ikke absolut udføres i den nævnte rækkefølge. Af nemhedsgrunde vil de blive beskrevet i denne rækkefølge.

For jeres egen skyld er det vigtigt, at I prøver de forskellige værktøjer, som findes til de forskellige arbejdsopgaver. Det er jer selv der afgør, om værktøjet er godt eller dårligt.

Stående gulvarbejde

Spartling

Spartling med en flydespartelmasse som Ardex K 15. Alt arbejdet skal udføres stående.

Slibning/skrabning

Når spartlingen er gangtør kan der skræbes stående, og når den er helt tør og belægningsklar kan der foretages en slibning, begge dele stående. Det kan dog være nødvendigt at anvende en mindre håndsten til slibning i hjørnerne, og det kan ikke klares stående.

Klæbning og sammenskæring

Gulvene skal monteres med linoleum. Belægningen skal nedlægges i strimler af ca. 25 cm bredde. Påsmøring af lim, ridsning og sammenskæring af belægningen skal udføres stående.

Svejsning

Alle samlinger skal svejses (naturligvis stående). Det er måske nødvendigt for jer at prøve nogle gange før I føler jer sikre, og det kan I gøre i de fuger, der som øvelse blev lavet på spånplader.

Afskæring af svejsetråd

Al afskæring af svejsetråd på dette kursus skal foretages stående. Prøv at foretage afskæring både med slæde og uden. Vær opmærksom på, at denne arbejdsproces nok er den vanskeligste at udføre stående, så det er nok en god ide at øve sig en del.

Indstilling og brug af stående værktøj

Spartling

Teleskopskaft – knækled (justerbart) – spartelbeslag

Indstilling af grader: Som ved limning.

Indstilling af skaftets længde: Stil værktøjet på gulvet, og indstil teleskopskaftet så det når til mellem næsen og øjnene.

Stående gulvarbejde

Anvendelse: Gå rigtigt, hold skaftet ind til kroppen.

Sørg for at have rigeligt med spartelmasse at arbejde med. Det er en god idé først at spartle kanterne, så de altid er ca. 50 cm. foran.

Limning

Teleskopskaft – knækled (justerbart) – spartelbeslag

Indstilling af grader: Teleskopskaftet skubbes helt sammen og alle skruer løsnes. Limriven lægges fladt ned på gulvet så knækledet vender op ad. Sæt en fod på spartlen og spænd skruerne. Den nøjagtige vinkel kan variere 1-2 klik.

Indstilling af skaftets længde: Stil værktøjet på gulvet, og indstil teleskopskaftet så det når til næsen.

Anvendelse: Gå rigtigt, hold skaftet ind til kroppen.

Hæld limen ud som en pølse (rigeligt), tag kanterne efterhånden, brug limvogn med ekstra limspartel.

Tip: Placer en spand vand uden for døren til at sætte limriven i efter brug.

Sammenskæring

Teleskopskaft, ridsevogn og skæreklods

Indstilling af skaftets længde: Stil værktøjet på gulvet og justér skaftets længde så det når til kravebenet.

Anvendelse: Gå fremad med håndtaget i lyskenhøjde og med hånden helt ind til kroppen.

Tip: Vælg rigtigt knivsblad.

Svejsning

Teleskopskaft – svejseholder – evt. vinkelbeslag – evt. bøjle med håndtag og svejsetrådsholder - lyndyse

Indstilling af skaftets længde: Stil svejseren på gulvet og justér skaftets længde så når helt op på skulderen.

Anvendelse: Gå baglæns i et passende tempo.

Tip: Få styr på temperaturen.

Stående gulvarbejde

Monter evt. bøjle med håndtag og svejsetrådsholder for at få styr på svejsetråden.

Det er en god idé at tape ledningen fast til skaftet, så den ikke kommer i vejen ved svejsningen.

Afskæring af svejsetråd

Teleskopskaft og trådafskærer samt slæde.

Indstilling af skaftets længde: Stil trådafskæreren på gulvet og indstil skaftets længde så det når til hagen.

Anvendelse: Placer trådafskæreren på svejsetråden og hold håndtaget i hoftehøjde og ind til kroppen. Gå fremad i et passende tempo og pas på at kniven ikke laver hak i belægningen.

Tip: Sørg for at knivbladet ikke er alt for skarpt. Hvis man ikke har et brugt blad til rådighed er det en god idé enten at sløve bladet ved at køre det hen over et betongulv. Man kan også bruge en fil til at sløve det med. Husk altid at slibe hjørnerne på knivbladet væk.

Tapemaskine

Teleskopskaft og tapemaskine

Indstilling af skaftets længde: Stil værktøjet på gulvet og hold skaftet i ca. 45 grader. Længden skal afpasses så det når til lysken.

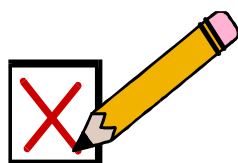
Anvendelse: Gå fremad med håndtaget i lyskenhøjde og med hånden helt ind til kroppen.

Pas på ikke at få for stor afstand fra dig selv og til tapemaskinen.

Stående gulvarbejde

Stående / gående gulvarbejde, mulige arbejdsopgaver

Aftagning af gl. belægning	Multistripper-Bullistripper
Støvsugning	Støvsuger
Støvbinding / primning	Rulle – skaft – spand - lille vogn
Oprøring af spartelmasse	Blandeanlæg
Spartling	Spartelvogn – spartel på skaft
Slibning	Wibis– kantsliber på skaft
Udlægning	Sækkevogn med ruller
Limning	Limvogn– limspartel-limspartel på skaft
Nedlægning	Tæppebrædt på skaft
Ridsning af samlinger	Ridsevogn
Sammenskæring	Krumkniv på skaft
Opfugning / fræsning	Fræser med pose eller sug
Svejsning	Svejsere på skaft – automatsvejsere
Afskæring af tråd	Trådafskærer på skaft
Afdækning, papir	Sækkevogn med ruller
Afdækning, plader	Almindelig sækkevogn
Tape samlinger	Tapemaskine

Ergonomisk check-liste

1. Arbejdes der tæt nok på redskab / objekt?
2. Arbejdes der med rank ryg?
3. Arbejdes der med skuldrene i naturlig stilling?
4. Foretages der unødvendige bevægelser?
5. Anvendes der store muskler ved løft?
6. Er der afstand mellem fødderne og god understøttelsesflade?
7. Er knæbøjningen for dyb?
8. Er der plads til at anvende rigtig Udgangsstilling?
9. Undgås vridning og belastning af ryggen?
10. Er påklædning og fodtøj hensigtsmæssig?